

↳ İNŞAAT
ÜZERİNE:

CEVDET ALAN
VE CEMAL CAN
ARSLAN
İLE SÖYLEŞİ

Melis Uğurlu:

İnşaat sektöründeki geçmişinizi öğrenerek konuşmaya başlamak isterim. Daha önce ne gibi şantiyelerde çalıştınız?

Cevdet Alan:

1987’de Gümüşhane’den İstanbul’a geldim. Ondan sonra yurtdışına gittim, 11 yıl Fransa’da, iki yıl Amerika’da kaldım. 2,5 yıl da Sibiry’a da ve Rusya’da. Türkiye’nin şartları Avrupa’nın şartlarından tabii ki çok farklı. Bir kere Avrupa’da işi çok inceliyorlar. Mesela kendimden örnek vereyim: Ben buradan kendi kafama göre çok iyi bir ustayım diye gittim oraya, ama yine de en az 3-4 ay çıraklık yaptım, o merhalelerden bir daha geçtim. Ondan sonra da –sistem farklılığından ötürü– sağlam bir bocalama sürecine girdim.

M.U.:

Daha çok hangi konularda veya durumlarda bocaladınız?

C.A.:

En çok sistem konusunda. Örneğin Türkiye’de müthiş bir acelecilik var. Usta, işçiye gün sonunda daima “neden beş metre yaptın da on metre yapmadın?” der. Fakat Avrupa’da durum böyle değil. İşin fazlalığına bakmıyorlar; aksine temizliğine, dürüstlüğüne, gönyesine, terazisi ve benzeri konulara daha çok önem veriyorlar. Türkiye’de ise yapılan işin niteliği değil niceliği önemli. Yani durum tam tersi. Çünkü işçi yevmiyesi ucuz. Emek para etmiyor. Bu yüzden işveren de kendi açısından haklı: Diyelim malzemenin metresi 20 liraya alındı, işçi ise akşama kadar üç metre iş yaptı. Bu durumda iş sahibi kurtaramıyor. Dolayısıyla da çoğu zaman hızlı, çabuk, şişirme bir şekilde iş yapılmak durumunda kalınıyor. Ha Türkiye’de sanatkârlık yok mu? Evelallah tabii ki var; seramik olsun,

mermer olsun, kaba iş olsun... Ama işte sistem dediğim gibi olunca elden bir şey gelmiyor.

Size burada olmayan bir şeyden daha bahis açayım. Oralarda temizlik meselesi çok önemli. Akşam olduğunda, işçi tam 16.30'da işi bırakır, her tarafı temizler, atılacak çöpler varsa atar. Burada kesinlikle böyle değil. Elektrikçisi kırar bırakır, tesisatçısı kırar bırakır, duvarcısı kırar bırakır, bırakır oğlu bırakır. Hiçbir şey olmazsa bir bakmışsın başkasının işine zarar vermiştir. Orda kimse kimsenin işine zarar vermez. Verdin mi, hemen tutanak tutulur, ceza yazılır. Cezayı yedikten sonra bir daha yap bakalım. Tekrarlama olmuyor, niye, çünkü yüklü ceza kesiliyor. Burada durumlar böyle değil maalesef. Temizlik, titizlik ve özen konusunda çok gerideyiz.

M.U.:

Peki Türkiye'den farklı olarak daha çok dikkat etmelerinin sebebi cezalar aracılığıyla yaptırımın daha kuvvetli olması mı sizce? Değilse sebebi nedir?

C.A.:

Yok. Öncelikle oradaki adam yaptığı işin hakkını alıyor. Üç metre de yapsa onu kurtarıyor. Hatta söyle bir olay da başımdan geçti: "Pasap" diyorlar Fransa'da pack-up'lama yapıyoruz.¹ Dört tane taş koydum, bir baktım Portekizliler üç tane koyuyor. Bir tanesi de "Türk'e bak, bugün dört tane taş koydu!" diyor. Türkiye'de bunu yapsan, herhâlde ikinci gün kapının önüne koyarlar. "Böyle çalışacaksan gelme, ben kurtaramıyorum." derler. İşte orada işini temiz yap, az olsun, sıkıntı yok. Ama burada öyle değil. Biz Türk milleti olarak alışmışız; çabuk, çabuk, çabuk. Yani, hemen bitsin de nasıl biterse bitsin. Hiç kimse sormuyor ki, güzel mi oluyor çirkin mi? Bunun geri dönüşü mü olur mu? Sadece yap babam yap...

M.U.:

Acelecilikten bahsetmişken, bu konuda Türkiye Pavyonu araştırmamızda ilgimizi çeken bir dokümanla karşılaştık. İsmi "Adam Saat Tablosu"² ve bu tabloda her iş kaleminin bir birimini bir adamın kaç saatte yapabileceğini belgelemişler. Siz bir göz atıp tablodaki süreleri şantiyedeki gerçek saatler ile karşılaştırdığınızda ne kadar doğru buluyorsunuz?

C.A.:

Bu süreler işleyişe göre az, istatistiki olarak dünya genelinde belki doğru olabilir ama bunları burada uygulamaya kalkarsan işin içinden hayatta çıkamazsın. Mesela burada bir metre yazıyorsa adam gelir "bu ne kardeşim ben kurtaramıyorum, senin 5 metre yapman lazım" der. Şimdi ne diyeceksin, yapamam mı diyeceksin? Fakat yurtdışındaki deneyimlerimle karşılaştırırsam, Fransa'da örneğin, böyle değil. Bir metre yapman gerekiyorsa o bir metreyi en güzel şekilde yap. Her türlü kurtarırsın. Burada hem işler ucuz hem de iş yok. O yüzden de kıymetin yok, orada öyle değil.

M.U.:

Peki bu durum hata oranını etkiliyor mu? Hızlı çalışmak veya çok iş bitirmek namına daha çok hata yapıldığını gözlemliyor musunuz?

C.A.:

Tabi, bir işi hızlı yapmaya çalışınca hata da oluyor. Ama kimin umurunda.

1 Pack-up: Duvar örülürken taşların veya tuğlaların aralarını doldurma işlemi.

2 Bakınız bu web yayınındaki Evrak İşleri-1. Küratöryel Ekip, "İnsanın Ölçülebilir Değeri," Architecture as Measure/ Ölçü Olarak Mimarlık, 7 Aralık 2020. <https://pavilionofturkey21.iksv.org/tr/paperwork/the-measurable-human-value>

Patron için bitsin de nasıl biterse bitsin. Türkiye’de zaten işçi emeğinin hakkını alamıyor. Ne yapıyor bu durumda, kurtarmak için hızlı hızlı şişirip gidiyor. Bu sefer şantiye işi için ilgi de azalıyor. Artık çalışacak adam bulunamadığından dışardan gelmeye başlayacak işçiler. Devletin buna bir çözüm bulması lazım, mesleki liselerde usta yetiştirmek lazım. Tesisatçı dışarıdan gelecek, sıvacı da dışarıdan, kalıpcı boyacı dışarıdan. Sonra adımız inşaat ülkesi olacak. Şantiyede hangi kalem varsa alttan marangozundan tut da ta çatısına kadar eleman yetişmiyor. Devletin de ustayı yetiştireyim, kaliteli nitelikli eleman yetiştireyim gibi bir derdi yok. O zaman kim yapacak bu inşaatları?

M.U.:

O zaman işçilere birçok şeyi şantiyede öğretiyorsunuz, doğru mu anlıyorum?

C.A.:

Tabii tabii. Şimdiki mimarlar geliyor, mezun olmuş ama hiçbir şey bilmiyor. Açık konuşayım çokça mimar gördüm ve yetiştirdim. Tamam çizim biliyor ama uygulama görmemiş. Malzeme nedir bilmez, işçilik nedir bilmez. Bunları öğrenmeleri lazım. Okullarda sadece çizim öğretiliyor. Bir duvar nasıl örülür, bir tesisat nasıl döşenir bilmezler. Bu yüzden de yanlış çiziyorlar, hatta çizemiyorlar. Görüyorsunuz mezun bir sürü işsiz mimar ve mühendis var, acemi oldukları için iş bulamıyorlar. Mimarlar mühendisler okudukları yerlerde peki ne öğreniyor? O uygulamaların en azından bir kısmını bile öğrenip gelseler şantiyelerde hiç acemilik çekmezler.

M.U.:

Çizim dokümanları üzerinden iletişim nasıl ilerliyor peki şantiyede? Diyelim ki mimarin ofisinde çizdiği bir çizim buraya geliyor, asılıyor, bunun üzerinden siz uygulama sürecini nasıl yürütüyorsunuz?

C.A.:

Genelde projeler dışarıda çizilip geliyor, biz de uyguluyoruz. Her taşeronun bir mühendisi veya bir mimarı var; asılı proje üzerinden işçiyle diyalogu da o taşeronun mimarı ya da mühendisi kurar. Biz de çizdikleri iş buraya uyuyor mu uymuyor mu, uygun mu değil mi onu denetleriz.

Kimi zamanlar çalışanlarla iletişim süreci çok zorlu olabiliyor. Kolay değil bir işi tekrar yapıp söküp yeniden yapmak. Zaman da para da kaybettiriyor. O yüzden çizimi iyice anlamaya, hataları erkenden yakalamaya çalışıyoruz.

M.U.:

Şantiye ortamında işçilerle sizin ilişkiniz nasıl?

C.A.:

Ben genelde şantiyelerde çalışan insanların psikolojisine göre hareket etmek gerektiğine inanıyorum. İşçilerin özel hayatlarında ne yaşadıklarını, ailevi, ekonomik ve benzeri sıkıntılarını bilemiyoruz. Bu yaşananların her insanda olabildiği gibi işe yansıtılabileceğini de akılda tutmak gerek. Bu noktada da devreye vicdan giriyor. Vicdansız şantiye kimseyi mutlu etmez; patronu da işçiyi de.

M.U.:

İşten çıkarılma durumunda çalışanın hakları nasıl korunuyor, işe alma ve işten çıkarma süreci nasıl ilerliyor?

C.A.:

Tabii. Zaten devlet koruyor. Tazminatını herkes alır ama onun işten çıktıktan sonra belli bir süresi var. Sigortasız şekilde kimse şantiyeye gidemez. O riski kimse almaz. Öncesinde muayene oluyorsun. Sağlık raporunda her şeyin; yükseklik korkusu, şeker, tansiyon var. Bütün bunlar için testlerden geçiyor, en son çalışabilir raporunu alıyorsun. Raporu aldıktan sonra da geliyorsun buradaki iş güvenliğine, onlar bakıyor evraklarına. İş güvenliği, her şey muntazam tamamsa okey diyor, sen çalışabilirsin. İşçi de sahaya giriyor.

[CEMAL CAN ARSLAN KATILIR]

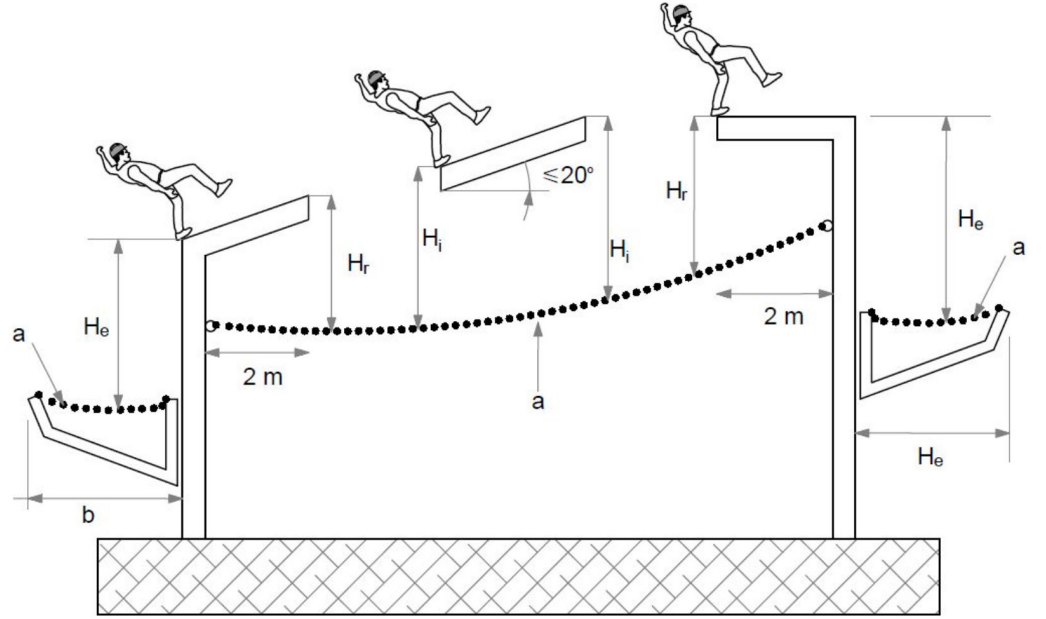
M.U.:

İş güvenliği konusunda şantiyede en sık karşılaştığınız sorunlardan bahsedebilir misiniz?

Cemal Can Arslan:

Bu sorunun cevabı çok basit: İşçilerin güvenlik tedbirlerine yönelik hiçbir alışkanlıklarının olmaması. Bahane de çok. Örneğin, baret için "saçımı döküyor, başımı ağrıtıyor, terletiyor, sinüzitim var" diyerek takmak istemiyor. Ya da emniyet kemeri için "ağır geliyor, rahat çalışmıyorum" diyenler oluyor. Bazen de sorguluyorlar. Örneğin, emniyet kemerinin talimatında şu yazıyor: "Seviye farkı bulunan, düşme yaralanma ihtimali olan her yerde emniyet kemeri kullanmak zorundayız." Şimdi normalde iç kısımlarda da emniyet kemeri kullanılmak zorunda ama bu da işçiye "mantıksız" geliyor. Zaten bir zemin üzerindesin, kenarda değilsin, çevren kapalı, o zaman niye takasın diye bir fikir oluşuyor.

5

Türkiye'deki tüm meslek grupları arasında inşaat sektörünün en yüksek ve ciddi iş kazası oranına sahip olduğu kayıtlara geçmiş bir gerçektir. Öyle ki inşaat sektörü, Türkiye Cumhuriyeti Sosyal Güvenlik Kurumu'na göre "Çok Tehlikeli Meslekler" sınıfına girmektedir. Bina, yol, kanal ve tünel inşaatları da dahil olmak üzere tüm şantiyelerde düşmeye bağlı kazalar ise listenin başında yer almaktadır. Düşmeden kaynaklanan kazaların alt gruplarına daha yakından bakıldığında en sık meydana gelen olay platform kenarından düşme ve onu takiben ikincisi de iskeleden düşmedir. Görsel künye: Güvenlik ağı düşme yükseklikleri. "Yapı İşlerinde Kullanılan İş Ekipmanlarının Asgari Sağlık ve Güvenlik Şartları," Resmî Gazete 28786, Ek-5 (2013).

Ama yönetmelik de tam tersi. Korumaya almak istiyor. Örneğin, daha önceleri kanunda 2.5 metre seviye üzerinde emniyet kemeri kullanılması zorunlu diye geçiyordu, ancak iki metreden düşen bir işçinin kaza geçirip yaralanmasıyla

devlet suçlu durumuna düştü. O yüzden de bu konuda değişiklik yaparak seviye farkı bulunan, adım atarak ulaşılamayan her yere “yüksekte çalışma” denildi. Bu tamamen devletin kendini savunma mekanizması; çünkü devlet de risk alınsın istemiyor.

M.U.:

Zannedersem araştırmalara göre de inşaat sektöründeki kazaların en çoğu düşme sebebiyle oluyor.

C.C.A.:

Evet, en çok yüksekte düşmeler veya yüksekte kişi üzerine düşen cisimler sebebiyle kazalar ortaya çıkıyor. Yüksekte kişinin üzerine malzeme düşmesi de en çok kule vinç yüzünden gerçekleşiyor. Kule vinçle malzeme alınırken ya halatı kopuyor ya zinciri boşalıyor veyahut malzeme kayıyor, düşüyor. O yüzden de kendimizce önlemler almak gerekiyor. Mesela ahşap malzemeleri kaldırırken kule vinç bez halat bağlamak gerekiyor. Demiri ise bezle değil de kule vincin kendi çelik halatıyla bağlamak gerekiyor.

M.U.:

Bunlar uygulanıyor mu şantiyelerde, dikkat ediliyor mu?

C.A.: Bu konuya yönelik, yakın zamanda başıma gelen bir olaydan bahsedeyim. 21 katlı bir apartmanda dış cephe imalatı yapılıyordu. Dış cephede çalışma platformu vardı ancak balkonlar şaşırtmalıydı. Şimdi platform cepheye sıfır devam ettiği için mecburen platformun önünden ek ayaklar uzanıyor, balkon olan yerlerde geriye doğru alınıyordu. Diğer tarafa geldiğinde ise tak diye ileri itip o boşluğu kapatıyorsun. Şimdi o iskeleleri uzattığın ayakların üzerine hem iskeleleri koyuyorsun hem de iskele kalaslarını montajlaman gerekiyor. Eğer montajlamazsan kayma ihtimali var. İşçimizin bir tanesi, sıva yaparken onu montajlamıyor, kendi hatasından kaynaklı; çünkü bildiği halde yapmıyor. Hemen yapayım tık tık çıkayım düşüncesinde. Zaten en büyük sorunlardan biri de “hemen bitireyim, gideyim” yaklaşımı; en çok kaza da bundan ötürü oluyor. Ne kadar metraj çıkarırsam patronuma kâr sağlarsam benim için önemli olan odur diyor. Bu öyle bir sistem ki işçiyi de bunu inandırmış durumda. İskele kayıyor, adamın emniyet kemeri takılı havada asılı kalıyor, asılı kaldığı yer tesadüfen pencereye denk geliyor da pencereden içeriye geçerek kurtarıyor kendini. Şu işe bakın ki aynı işçiyi tam da bir önceki gün emniyet kemersiz görüp uyarılmıştım. Fotoğrafını çektim ve 250 lira ceza yazdım. Eğer tekrarlırsa da bir sonraki sefer iki kati ceza yazacağımı söyledim.

Bu işçiyi bir önceki gün ceza yazmamış olsaydım, büyük ihtimalle emniyet kemerini takmamaya devam edecekti. Bu sektördeki mantık, bana bir şey olmazcılık.

M.U.:

Peki bir kaza olması durumunda yasal süreç nasıl ilerliyor, sorumluluk kimde oluyor?

C.C.A.:

İlk başta kazanın neden geçirildiğini tespit etmek için “kök neden analizi” yapılır. Ne, neden, niçin gibi bütün soruların cevaplanmasıyla sonuç kısmında kimin suçlu olduğu belli olur. Bizim şantiyede güvenlik amacıyla kullandığımız korkulukların, iskelelerinin ve benzeri teçhizatın TSE belgeli ve kanuna uygun olması gerekiyor. Aksi durumda, müfettiş gelip inceleme yaptığında şantiye yönetimini suçlu bulabilir. Şantiye yönetimi olarak güvenlik konusunda dikkat edilmesi ve titizlik gösterilmesi gereken bunun gibi birçok alan var. Kâr

edeyim diye bunlardan feragat edemezsin. Örneğin, korkulukların 125 kilogram ağırlığa kadar taşıyabiliyor olması gerekiyor, alt kısımda 15 santimetre topuk levhası olması, emniyet halatları ve güvenlik ağlarının nerede ne yükseklikte konumlandırılacağı hepsi tanımlı. Kafama göre yapayım diyemezsin.

C.A.:

Bu konular aslında aşağı yukarı son on yıl içerisinde bu kadar gündemde. Ondan önce pek yoktu güvenlik bariyeri, korkuluk ve benzeri. Çünkü bunlar hep masraf. E tabii amacı kâr olan müteahhit de bu gibi masraflardan kaçıyor. Yine şimdi durumlar bir nebze iyi. Eskiden sokak arası, merdiven altı müteahhitleri vardı. Onlar bariyer mariyer, file mile çekmezlerdi. Ne olur? Bir kaza olunca adamın maddi gücü iyi olduğu için basar parayı susturur. E haliyle çalışan da garibandır susar, “kazadır oldu” der. Patron zeytinyağı gibi üste çıkar. Suçu hemen bizim gibi emekçinin üzerine atar. Tabii şimdi insanlarımız bilinçlendiği için ufak bir kazada hemen şikâyet ediyor.

C.C.A.:

Tabii, şimdi olay fileyi yapmakla da bitmiyor. Filenin kurulumunda yapılmış olan direkler de standarda uygun şekilde kaynaklanmalı, imal edilmeli, montajlanmalı. Bunu yapan da herhangi biri olamaz. Belgesini almak ve akredite olmak zorunda. Çünkü diğer türlü hiçbir anlamı olmuyor, yönetmelikte TSE numaraları var, hangi standarttaki file, hangi standarttaki direk kullanılacak hep belli. Ben diktim oldu diyemiyorsun. Biz kontrolünü yapıyoruz, örneğin bir güvenlik ağının, iskelenin TSE belgeli olmasının ötesinde, kurulumunun da TSE'ye uygun yapılması gerekiyor. Oraya TSE belgesini verdiği kurulum haricinde bir kurulum yapılırsa bir kaza olduğu zaman her şey soruşturmaya girecek ve düşen ya da hasar gören işçinin sorumluluğu kendilerinde olacak. Bir başka açıdan bakıldığında ise örneğin, birinci derece çelik kullanılması gereken yere üçüncü sınıf bir çelik koyduğunda, sağlam bir yük oraya basarsa çeliğin kırılıp fileyi komple aşağı indirir ve alanı mahvetme gibi bir durumu var. Bu da bir kâr değil aksine zarar doğurur. Yani şunu demek istiyorum aslında; herkesin bunu yapma motivasyonu işçi güvenliği olmayabilir!

Sevmedikleri şu: İş güvenlikçi hız keser, hız kestiğimiz için daha az metraj çıkar, daha az metraj çıkarttığı için hakke dişe daha az para girişi olur. Bir saat bile patron için çok değerli oluyor. Örneğin ayakkabısını unutmuş bir işçi vardı, ayakkabısı gelene kadar, güvenli olmadığını bilse bile girip işini yapmayı tercih etti. Bunun sebebi de şu: Metrajı fazla yapan bir sonraki projede öncelik almış oluyor, işsiz kalmamış oluyor.

C.A.:

Hem de ben patronun gözüne gireyim düşüncesi oluyor.

C.C.A.:

Özellikle bu dönemde çok fazla. Çünkü inşaat sektörü sıkıntıda.

C.A.:

İş yok. Şöyle ustalar da var, onların hakkını yemeyelim; benim hakkım beş metre. Ben beş metremi yaparım. İşveren işi biliyorsa bakar işine, “tamam kardeşim senin işin güzel, bana beş metre yapsan da yeter” der, böyleleri de var.

M.U.:

Bu tavır daha çok ince işlerde mi oluyor?

C.C.A.: Tabii. Kabada yalapaşap betonarme bitirildiği oluyor, onun üzerine

kaplama zemin geldiği için bir şekilde kapanıyor. Ama örneğin seramik son aşama. Başka bir şeyle kapatamazsın. Boya son aşama, başka bir şey gelmiyor bunların üzerine. O yüzden nicelik kadar nitelik de önemli hale geliyor. Seramik ustası beş metre yapıyor, iş veren de işi biliyorsa “tamam sen beş metreni yaptın, benim işim düzgün, tamamdır eyvallah senin hakkın 100 lira, böyle devam et” diyebiliyor. Demesi de lazım. Patronlarda işin kalitesine bakan da var göz yuman da var. Nasıl olsa kendi oturmayacak. Müşteriye satana kadar her şey. “Bir an önce bitir, ben teslim edeyim,” “geç kalmışım,” “ucuza vermişim” gibi sözlerle işçi darlanarak kendi zararını düzeltmeye çalışıyor. Halbuki böyle olmaması lazım.

[CEVDET BEY AYRILIR]

M.U.:

Peki, son olarak şantiyede güvenlik kuralları ve önlemlerinin eğitimi nasıl veriliyor?

C.C.A.:

Bizler, yani iş güvenliği uzmanları tarafından eğitimleri uygulamalı olarak veriliyor. Sahada da bilfiil aktif eğitim var. Onun dışında iş güvenliği uzmanı senelik 16 saat çok tehlikeli sınıfta eğitim vermek zorunda. Bunun dört saatini doktor verir, 12 saatini uzman verir veya 14 saatini uzman, geri kalan iki saatini doktor verir. Burada da genellikle birçok standart ve kuralın eğitim seviyesi düşük kişilere anlatılması icap ediyor. Fakat yasa koyucular sağ olsunlar kanunlar, kurallar, yönetmelikler bu dille yazılmamış. İşte bu noktada devreye biz giriyoruz. En nihayetinde de eğitim sonunda bir sınava tabi tutuyoruz. Ve bu sınavı geçemeyen asla şantiye sahasına çıkamıyor.

M.U.:

Eğitim ve önlemeden yana bir sıkıntı yok ama bunlar hep kâğıt üzerinde, saha ise farklı. Örneğin sahada bir kaza yaşandığında pratikte bu öğretinin bir faydası oluyor mu?

C.C.A.:

Büyük şantiyelerde zaten çalışan müdahalesine pek gerek kalmıyor. Çünkü 250 çalışandan sonra tam zamanlı doktor veya diğer sağlık personeli, yani hemşire olma mecburiyeti var.

M.U.:

Peki 250'nin altındaysa ne oluyor?

C.C.A.:

O zaman da sağlık personeli oluyor ama kısıtlı sürede. İşyeri hekimi çalışan sayısına göre belirleniyor: Çalışan her bir kişi için bulunma süresi beş dakikadır örneğin. Ona göre hesaplanır ve o süre zarfında sahada bulunur sağlık personelleri. Küçük bir şantiyede haftada bir gün gelir. Çünkü her gün duran bir doktorun maliyeti fazla oluyor. Şantiye şantiye dolaşan doktorlar mevcut. Bu, bir iş kolu haline gelmiş durumda.

M.U.:

Peki bu zaman diliminin dışında gerçekleşen kazalara kim müdahale ediyor?

C.C.A.:

Öncelikle böyle durumlar istemediğimiz haller, fakat gerçekleşebiliyor. Mesela bir pazar günüydü ve doktor yoktu. Bir usta artık beton silme işlemi sırasında, beton silme taşı yerine normal demir kesme taşı takıyor spirale. Bununla betonu sivirtmeye başlıyor ve demir kesme taşının içerisindeki karbon, patlayabilen bir malzeme olduğu için patlıyor. Tam kaşına geliyor ve yarıyor. Bu sırada da bodrum kattalar ve ben de tesadüfen yukarıda teftişteyim. Hemen 112'yi aradık, sağlık görevlisine haber verdik ve ambulans gelene kadar pansuman yapıp kanı durdurmaya çalıştık. Bizim yapabileceğimiz müdahale sınırlı; sonuçta sağlık personeli değiliz. Fakat hasarın büyümesini engellemek için elimizden geleni yaparız.

Yazarlar hakkında

Cevdet Alan 1997-1999 yılları arasında Rusya'da saha formenliği yapmış, 1999-2000 yılları arasında Güney Amerika'da Barbados Adası'nda ve 2002-2013 yılları arasında Fransa'da bir çok otel şantiyesinde seramik ve mermer işinde çalışmıştır. 2013'ten bu yana ise Türkiye'de bir inşaat firmasında saha formenliği işine devam etmektedir.

Cemal Can Arslan 2013-2015 yıllarında İstanbul Aydın Üniversitesi'nde İş Sağlığı ve Güvenliği bölümünü tamamlayarak mesleğe giriş yapmıştır. 6 yıllık iş deneyimleri arasında, başta inşaat sektörü olmak üzere; makine sanayi, gıda sanayi, kimya sektörü ve plastik madde imalatı, madencilik ve taş ocağı, mobilya imalatı ve antrepoları gibi alanlarda denetimler yapmış bulunmaktadır.